

Polyfarmaci og Medicinsanering

I praksis

Nordjysk Praksisdag 2021

Hvem er vi?

- Birgitte Klindt Poulsen
- Kirsten Høj
- Marie Haase Juhl

- Klinisk Farmakologisk Enhed; AAUH
- Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus
- Klinisk Institut, AAU

Formål

Polyfarmaci

- kan vi gøre det bedre igennem samarbejde?

Dagens Program

Velkomst og
præsentation

Introduktion til
diskussionsgrupper

Diskussion i grupper

Fælles diskussion

Opsamling

**Nødvendig eller
Unødvendig
Polyfarmaci?**

(U)Nødvendig medicin

(IN)Effektiv medicin

Hvordan?

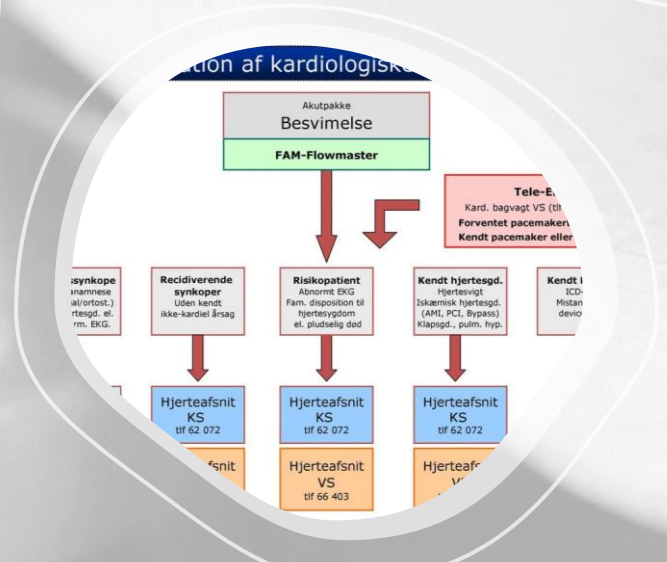
“Som at gå imod tidevandet”

Citat om medicin-sanering; praktiserende læge

Identificering af Risiko-patienter

Hvem er de?

Ikke dem her:

Barrierer

- fokus for forbedring

System-niveau

- Diagnose- og ordinationskultur
- Evidens med fokus på individuelle sygdomme
- Mangel på beslutningstøttestøtte systemer
- Mangel på redskaber
- Mangel på support

Organisatorisk niveau

- Mangel på delt information/kommunikation
- Mangel på support
- Manglende evidens om ældre med multimorbiditet

Inter-personelt niveau

- Selv-effektivitet (self-efficacy)
- Manglende inddragelse

Tværasektorielle Perspektiv

- Mangel på delt information/kommunikation
- Mangel på support
- Manglende evidens om ældre med multimorbiditet

Praktiserende lægers Perspektiv

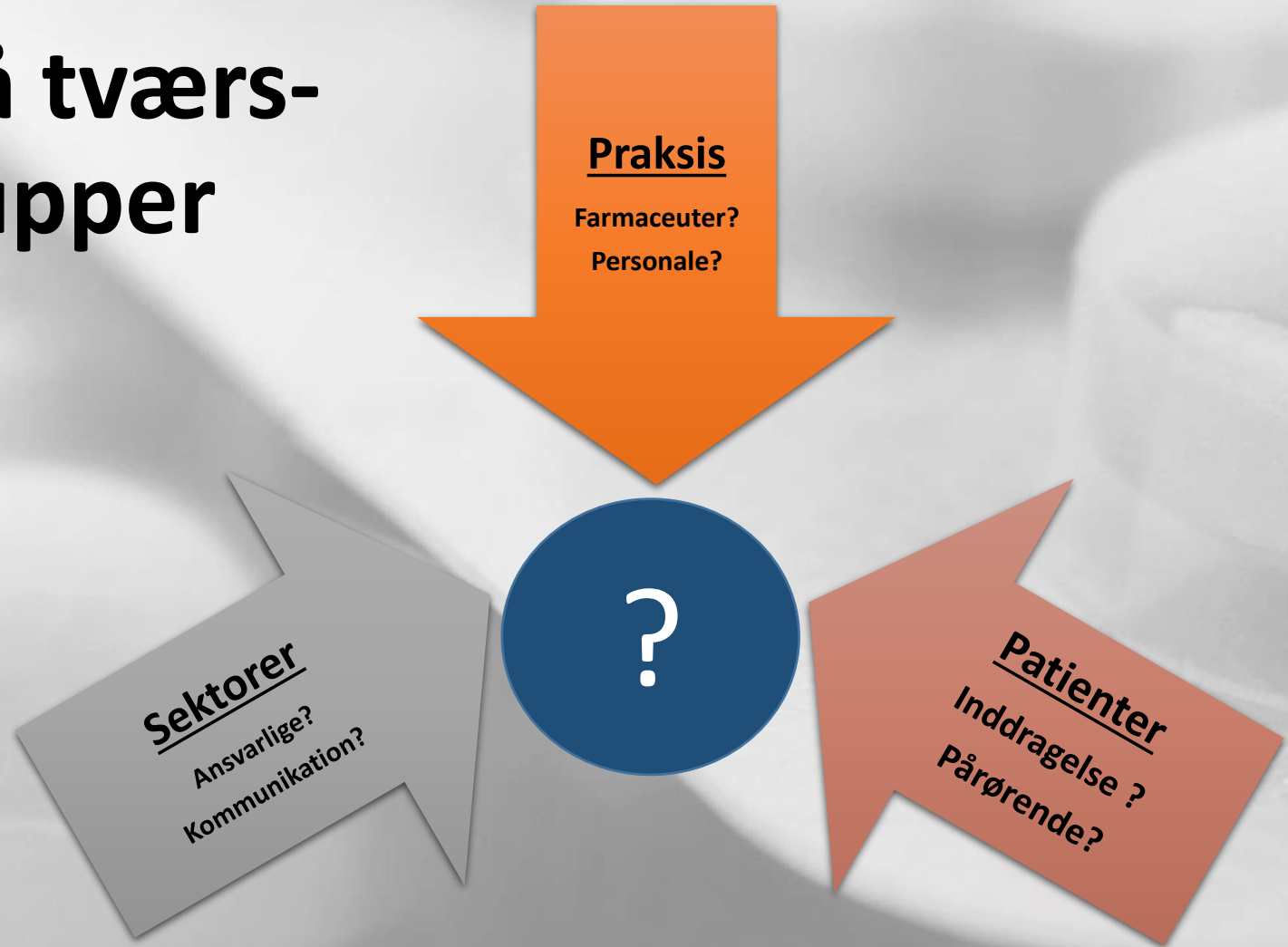
- Praksis
- Diagnose- og ordinationskultur
- Evidens med fokus på individuelle sygdomme
- Mangel på beslutningstagningsstøtte systemer
- Mangel på redskaber
- Mangel på support

Patienters Perspektiv

- Selv-effektivitet (self-efficacy)
- Manglende inddragelse

Samarbejde på tværs- Diskussionsgrupper

Gode links og værktøjer

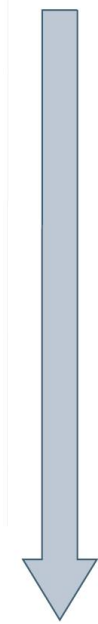
Medicingennemgang

Aktuelt: Inkl. årsag til medicingennemgang

Sydomshistorik

Medicin: Kan eks. grupperes efter organsystemer (CNS, CP, GI etc)

Gennemgang: Problemorienteret fokus, herunder:

-
- Indikation opfyldt?
  - Kontraindikation?
  - Korrekt dosering (svarende til alder og organfunktion)
  - Bivirkninger? (manifeste eller risiko herfor)
  - Klinisk betydende interaktioner?
    - » Farmakodynamiske fx
      - > Antikolinerg belastning
      - > Blødningsrisiko
      - > Sedation
      - > Serotonerg belastning
      - > QTc-forlængende lægemidler
    - » Farmakokinetiske fx
      - > CYP-enzymmer
      - > Renal udskillelse
  - Paraklinik
    - > Biokemi (obs. nyrefunktion)
    - > EKG (QTc)
    - > BT, P
  - Manglende eller mere optimal behandling?

Plan: I prioriteret rækkefølge

Lægemiddelrådgivningen

Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) eller
korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed

Gode links og værktøjer

Redskaber til medicingennemgang

INFORMATION OM:	KILDE:
LÆGEMIDLER	
Indikationer	» Pro.medicin.dk
Kontraindikationer	» Lægemidlets produktresume, findes på:
Dosering	› Produktresume.dk
Bivirkninger	› Ema.europa.eu
INTERAKTIONER	
Farmakodymaniske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Uptodate.com/drug-interactions » IRFs liste over antikolinerge lægemidler » QTc forlængende lægemidler via credible-meds.org
Farmakokinetiske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Interaktionsdatabasen.dk » P450 druginteraction database: » drug-interactions.medicine.iu.edu
PARAKLINIK	
Levertoksicitet	» LiverTox.nih.gov
Nyrefunktion	» Mdcalc.com (kreatinin-clearance beregning)
Terapeutisk Drug Monitorering (TDM)	» Analysefortegnelsen.dk
Kardiovaskulære komplikationer og EKG-monitorering	» Nbv.cardio.dk/farmaka » QTc-beregner: › www.psykofarmakologi.dk/kliniske-bereg- nere/qtc-beregner/
MEDICINSANERING	
	» Sponeringslisten 2021 » Behandlingsvejledninger fra de faglige selskaber
Links til redskaber finder du også på: Aalborguh.rn.dk	
Lægemiddelrådgivningen	
Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) <i>eller</i> korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed	

Gode links og værktøjer

Redskaber til medicingennemgang

INFORMATION OM:	KILDE:
LÆGEMIDLER	
Indikationer Kontraindikationer Doser Bivirkninger	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresumé, findes på: › Produktresumé.dk › Ema.europa.eu
INTERAKTIONER	
Farmakodymaniske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresumé » Uptodate.com/drug-interactions » IRFs liste over antikolinerge lægemidler » QTc forlængende lægemidler via credible-meds.org
Farmakokinetiske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresumé » Interaktionsdatabasen.dk » P450 druginteraction database: » drug-interactions.medicine.iu.edu
PARAKLINIK	
Levertoksicitet	» LiverTox.nih.gov
Nyrefunktion	» Mdcalc.com (kreatinin-clearance beregning)
Terapeutisk Drug Monitorering (TDM)	» Analysefortegnelsen.dk
Kardiovaskulære komplikationer og EKG-monitorering	» Nbv.cardio.dk/farmaka » QTc-beregner: › www.psykofarmakologi.dk/kliniske-bereg- nere/qtc-beregner/
MEDICINSANERING	
	» Sponeringslisten 2021 » Behandlingsvejledninger fra de faglige selskaber
Links til redskaber finder du også på: Aalborguh.rn.dk	
Lægemiddelrådgivningen Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) eller korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed	

Gode links og værktøjer

Redskaber til medicingennemgang

INFORMATION OM:	KILDE:
LÆGEMIDLER	
Indikationer Kontraindikationer Dosering Bivirkninger	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume, findes på: › Produktresume.dk › Ema.europa.eu
INTERAKTIONER	
Farmakodymaniske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Uptodate.com/drug-interactions » IRFs liste over antikolinerge lægemidler » QTc forlængende lægemidler via credible-meds.org
Farmakokinetiske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Interaktionsdatabasen.dk » P450 druginteraction database: » drug-interactions.medicine.iu.edu
PARAKLINIK	
Levertoksicitet	» LiverTox.nih.gov
Nyrefunktion	» Mdcalc.com (kreatinin-clearance beregning)
Terapeutisk Drug Monitorering (TDM)	» Analysefortegnelsen.dk
Kardiovaskulære komplikationer og EKG-monitorering	» Nbv.cardio.dk/farmaka » QTc-beregner: › www.psykofarmakologi.dk/kliniske-bereg- nere/qtc-beregner/
MEDICINSANERING	
	» Sponeringslisten 2021 » Behandlingsvejledninger fra de faglige selskaber
Links til redskaber finder du også på: Aalborguh.rn.dk	
Lægemiddelrådgivningen Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) eller korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed	

Gode links og værktøjer

Redskaber til medicingennemgang

INFORMATION OM:	KILDE:
LÆGEMIDLER	
Indikationer Kontraindikationer Dosering Bivirkninger	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume, findes på: > Produktresume.dk > Ema.europa.eu
INTERAKTIONER	
Farmakodymaniske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Uptodate.com/drug-interactions » IRFs liste over antikolinerge lægemidler » QTc forlængende lægemidler via credible-meds.org
Farmakokinetiske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Interaktionsdatabasen.dk » P450 druginteraction database: » drug-interactions.medicine.iu.edu
PARAKLINIK	
Levertoksicitet	» LiverTox.nih.gov
Nyrefunktion	» Mdcalc.com (kreatinin-clearance beregning)
Terapeutisk Drug Monitorering (TDM)	» Analysefortegnelsen.dk
Kardiovaskulære komplikationer og EKG-monitorering	» Nbv.cardio.dk/farmaka » QTc-beregner: > www.psykofarmakologi.dk/kliniske-bereg- nere/qtc-beregner/
MEDICINSANERING	
	» Sponeringslisten 2021 » Behandlingsvejledninger fra de faglige selskaber
Links til redskaber finder du også på: Aalborguh.rn.dk	
Lægemiddelrådgivningen Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) eller korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed	

Gode links og værktøjer

Redskaber til medicingennemgang

INFORMATION OM:	KILDE:
LÆGEMIDLER	
Indikationer Kontraindikationer Dosering Bivirkninger	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume, findes på: › Produktresume.dk › Ema.europa.eu
INTERAKTIONER	
Farmakodymaniske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Uptodate.com/drug-interactions » IRFs liste over antikolinerge lægemidler » QTc forlængende lægemidler via credible-meds.org
Farmakokinetiske	» Pro.medicin.dk » Lægemidlets produktresume » Interaktionsdatabasen.dk » P450 druginteraction database: » drug-interactions.medicine.iu.edu
PARAKLINIK	
Levertoksicitet	» LiverTox.nih.gov
Nyrefunktion	» Mdcalc.com (kreatinin-clearance beregning)
Terapeutisk Drug Monitorering (TDM)	» Analysefortegnelsen.dk
Kardiovaskulære komplikationer og EKG-monitorering	» Nbv.cardio.dk/farmaka » QTc-beregner: › www.psykofarmakologi.dk/kliniske-bereg- nere/qtc-beregner/
MEDICINSANERING	
	» Sponeringslisten 2021 » Behandlingsvejledninger fra de faglige selskaber
Links til redskaber finder du også på: Aalborguh.rn.dk	
Lægemiddelrådgivningen Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) eller korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed	

Gode links og værktøjer

Medicingennemgang i praksis

Gode links og værktøjer

Indsatser for Rationel Farmakoterapi (www.sst.dk)

Effekt
Bivirkninger x pris = *Rationel Farmakoterapi*

SUNDHEDSSTYRELSEN
Rationel
Farmakoterapi
Februar 2020
2

Lægemiddelinteraktioner i almen praksis

Marie Louise Schougaard Christiansen¹, Thomas Gregersen^{2,4}, Marianne Siersbæk^{3,4}

Lægemiddelinteraktioner ses ofte hos patienter i almen praksis. En dansk undersøgelse fra 2004 viste, at ca. en tredjedel af patienter i almen praksis var i behandling med to

er altså knyttet til lægemidlernes virkning. Farmakodynamisk lægemiddelinteraktion kan ofte forudses, da den rummer en forstærkning eller svækkelse af lægemidlernes forven-

er i behandling med både warfarin (antikoagulerende) og clopidogrel (trombocythæmmende), ses forstærket antitrombotisk effekt [4]. Det ud-

Gode links og værktøjer

Sundhed.dk – information til praksis

**God
mavefornemmelse**
- uden brug af medicin
mod mavesyre

 REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

Få det godt
- uden brug af
smertestillende medicin

 REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

**God
blærefornemmelse**
- uden brug af medicin

 REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

Polyfarmaci-ambulatoriet

Henvisning til:

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Polyfarmaciambulatorium

Medicinsk Afdeling Hobro

Telefon: 9765 2527

Edifact nr: 551051000016001 til:

Medicinsk Ambulatorium, att.
Polyfarmaci Ambulatorium

Hvem kan henvises:

- Patienter, der får mere end 5 præparater
- Patienter, der behandles med risikolægemidler
- Patienter, der er motivereret/interesseret i medicingennemgang
- Patienter, hvor egen læge har ajourført Fælles Medicinkort

Hvem kan ikke henvises:

- Palliative patienter
- Patienter, der er suicidal truede
- Patienter med aktivt misbrug

Tak for i dag

Kontakt

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Klinisk Farmakologisk Enhed

E-mail: kliniskfarmakologiskenhed@rn.dk

Telefon: 24439475

Web: Aalborguh.rn.dk

Lægemiddelrådgivningen

Tlf. 23 28 06 01 (hverdage 8-15) *eller*

korrespondance til Klinisk Farmakologisk Enhed